

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЖЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

5.5. В разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу 9-103, повідомити про випадок завідувача кафедрою.

Зав. кафедри ІТЗ та МК Олексій КАПУСТЯН

Узгоджено:

Провідний інженер
з охорони праці Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу Максим ДЕСЕВ

В.о. заступника декана
ІФ факультету Євген ПАРАХНЄВИЧ

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 407
для викладачів всіх спеціальностей
кафедри ІТЗ та МК

м. Запоріжжя

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «16» 09 2024р № 374

ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 404
для викладачів всіх спеціальностей
кафедри ПТЗ та МК

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх викладачів кафедри. Спеціальні вимоги охорони праці для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.

1.2. Вимоги даної інструкції **обов'язкові** для викладачів кафедри.

1.3. Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності в відповідності із законодавством України.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2. Привести в порядок робоче місце.
- 4.3. Перевірити закриття вікон, кватирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.
- 4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і т.п. викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці.
- 5.2. При аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами 3-37, 3-57 та сповістити відділ охорони 3-10, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.
- 5.3. При наявності напрути на радіаторах, трубах, різній апаратурі і т.п. необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри та головного енергетика за телефоном 3-57.
- 5.4. При наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загоряння і застосувати заходи по ліквідації джерела; в разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету 3-10, 764-19-21 і діяти згідно з Загальнооб'єктовою інструкцією № 1-ПБ з пожежної безпеки НУ «Запорізька політехніка»; провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце;

ні, необхідно повідомити кваліфікованим фахівцям, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт (гол. механік 3-37, гол. енергетик 3-57).

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;
- працювати без належного освітлення робочого місця;
- залипати без нагляду обладнання, що працює;
- вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) обладнання
- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це не є необхідним для учебного процесу.

3.6. Викладачі повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;
- знати місце знаходження аптечки;
- вміти надати першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.7. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відсуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);
- припиненні подачі електроенергії, появі запаху диму та ін.;
- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.8. В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні.

1.4. Вимоги до викладачів:

- до роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;
- на робочому місці викладач проходить **первинний** інструктаж і проходить навчання з охорони праці в відповідності до положення № 3-ОП "Про порядок проведення навчання і перевірки знань, інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників та здобувачів освіти в НУ «Запорізька політехніка»

- **повторний** інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити один раз в 6 місяців;
- періодичні **медичні огляди** проходять викладачі, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин в відповідності до "Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій", затвердженого наказом Міністра охорони здоров'я України від 21.05.07 № 246.

Крім того, при необхідності з викладачами проводяться інструктажі:

- **позаплановий**, по розпорядженню відділу ОП;
- **цільовий**, коли виконуються роботи, безпосередньо не зв'язані з обов'язками по спеціальності (професії).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводять завідувачі кафедрами. Результати проведеного інструктажу записуються в "Журналі реєстрації первинного, повторного, позапланового, цільового інструктажів(стажувань) з питань охорони праці та пожежної безпеки на робочому місці" (додаток №2).

1.5 Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);
- залипати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;

- загарашувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь - якою продукцією;
- знаходитись на роботі і виконувати будь - яку роботу в нетверезому стані;

1.6 Для забезпечення вимог пожежно - та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем.

1.7 Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.8 Викладач зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією

1.9. Про кожний нещасний випадок (травма виробника, аварія) потерпілий або очевидець повинні негайно повідомити завідувача кафедрою, а останній - ректора та відділ охорони праці, зберетти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.10. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.11. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.12. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.13. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане) і не відкрити допоміжним персоналом.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення, при необхідності одягти спеціальний одяг.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;
- відсутність видимих пошкоджень, заземлення наявного обладнання;
- наявність первинних засобів пожегогасіння;

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедрою.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Учбові процеси, які супроводжуються виділенням шкідливих речовин, необхідно виконувати при діючій вентиляційній системі і застосуванні засобів індивідуального захисту. Заняття в лабораторіях проводити за інструкцією з охорони праці для даної лабораторії або лабораторної роботи.

3.4. Про всі несправності в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опаленні, вентиляції, кондиціонуван-